

תשובות הגר"ח (כת"י)

פינחס

ש. פינחס כ"ז כ"א. פריש"י וז"ל, ולפני אלעזר הכהן יעמוד. הרי שאלתך ששאלת שאין הכבוד הזה זו מבית אביך שאף יהושע יהא צריך לאלעזר עכ"ל, יש לשאול, היכן מצינו שמשה רבינו שאל שלא יזוז הכבוד מבית אביו, כי מה שמצינו הוא ששאל שיירשו 'בניו' את גדולתו כדפרש"י לעיל פסוק ט"ז. ועוד, הרי גם בלא שיהושע יהא צריך לאלעזר כבר נתקיים הכבוד בבית אביו והיינו עצם הדבר שאלעזר נעשה לכהן גדול. וצ"ב.

ת. היינו הך.

ש. פינחס כ"ז כ"א. עירובין ס"ג א'. ר"א אומר מורידין אותו מגדולתו שנאמר ¹וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל אַנְשֵׁי הַצִּבָּא וְגו' אע"ג דאמר להו לאחי אבא צוה ואותי לא צוה אפ"ה איענש דכתיב ²ולפני אלעזר יעמד ולא אשכחן דאיצטריך ליה יהושע. לכאור' צ"ב אמאי איענש והרי מה שאמר אלעזר ההלכות הי' זה מפני שלא הי' מי שיאמר את ההלכות וכדפרש"י בחומש (מטות ל"א כ"א) שמשה רבינו שכח ההלכות, וכיון ששכח, א"כ הי' אלעזר מוכרח לומר ההלכות במקום משה רבינו ולמה נענש (אדרבה, הי' צריך לקבל שכר שעל ידו נאמרו ההלכות שנשתכחו). ולכאור' צ"ב.

ת. הי' לו לפייסו ולבקש מחילה. ^{3 4}

ש. בהנ"ל. לכאור' צ"ב למה הרי זה חשיב מורה הלכה בפני רבו, והרי חדא אי"ז הלכה חדשה לרבו (רק להזכיר למשה רבינו את מה שנאמר לו, וכמו שמצינו הרבה בגמ' שאביי הזכיר לרב יוסף את מה ששכח), ועוד שגם אינו חולק על רבו רק אמר אלעזר בדיוק מה שנאמר למשה רבינו.

¹ מטות ל"א כ"א.

² פינחס כ"ז כ"א.

³ לכאורה היינו דהיה צריך אלעזר לפייס את משה רבינו ולבקש מחילה על כבודו קודם שאמר את ההלכה בפני משה רבינו, כי היה מוכרח לומר ההלכה כי היא נתעלמה אלא שהיה צריך מקודם שאמר לפייס ולבקש מחילה ממשה רבינו על כבודו של משה רבינו.

⁴ שו"ר דכבר הקשה כן במהרש"א ותירץ באופן אחר וז"ל, אפ"ה איענש כו'. גם לפי המדרש דמכלל כעס בא משה לידי טעות ונתעלמה ממנו הלכה זו מ"מ ה"ל לאלעזר לשהות עד שיתיישב דעתו של משה מן הכעס והיה נזכר הלכה עכ"ל.

ת. להוראה צריך רשות.⁵

ש. פינחס כ"ז כ"א. עירובין שם. דכתיב ולפני אלעזר הכהן יעמוד כו'. לכאור' צ"ב דהא מה שהוצרך יהושע לעמוד לפני אלעזר, פרש"י בחומש (מטות כ"ז כ"א) שהוא מטעם שמשם רבינו שאל מהקב"ה שלא יזוז הכבוד הזה מבית אבא⁶, ועוד, דכיון דלא אשכחן דאיצטריך ליה יהושע א"כ היכן נתקיים דבר ה' שלא יזוז הכבוד הזה מבית אבא.

ת. שהוא הי' הכה"ג.⁷

ש. תיבת נח עמ' י"ב. ומשה לאהרן ואהרן לפנחס ופנחס לבנו.⁸ אע"פ שמשם רבנו היה חי עדיין בפטירת אהרן והיה על אהרן להחזירו למשה ולא למסרו לפנחס אלא כיון שמשם רבנו היה עסוק כל ימיו בתורה ללמדה את בני ישראל לפיכך לא רצה אהרן להפריעו ממשנתו ומסר הספר⁹ לפנחס ומה שלא מסר אהרן את הספר לאלעזר בנו שהיה ממשיכו כיון שאלעזר היה עסוק בעבודת המשכן לא רצה להטריחו ולהפריעו מעבודתו, ע"כ.

ויש לשאול למה לא היה זה זילותא גבי אלעזר מה שלבנו זה נמסר ולו זה לא נמסר.

ועוד מאי שנא אלעזר מאהרן גופא שמשם רבנו לא חשש מלמסור לו והיינו שלא חשש מלהפריעו מעבודתו.

ת. הם היו בטוחים שלא יפריעו.

תשובות הגר"ח

על נביאים וכתובים (כת"י)

---

⁵היינו, דשאלה קמא י"ל דנהי שאי"ז הלכה חדשה מ"מ הרי אמר זאת בפני רבו באופן של הוראה כמ"ש ויאמר אלעזר אל אנשי הצבא וגו' ולומר באופן של הוראה צריך לזה רשות גם אם אי"ז הלכה חדשה לרב (ומאב"י לא קשיא כי שם הזכיר לרב יוסף שלא בלשון הוראה), ושאלה בתרא י"ל דגם היכן שאינו חולק על רבו ג"כ אסור לומר הוראה לפני רבו אא"כ קיבל רשות לזה מרבו.

⁶לכאורה שאלה זו ששאלנו היא טעות, כי בגמ' הכא לא נאמר למה הוצרך יהושע לעמוד לפני אלעזר, אלא נאמר ההיפוך והיינו למה בפועל לא הוצרך יהושע לעמוד לפני אלעזר. ותשובת מרן שליט"א היא כנראה רק על שאלה בתרא וכדלהלן.

⁷לכאורה תשובת מרן שליט"א היא רק על שאלה בתרא וכנ"ל בהערה הקודמת, והנה לכאורה יש להבין התשובה והיינו כי כשמשם רבינו ביקש שלא יזוז הכבוד הזה מבית אבא היתה כוונתו להנהיג הדור וכיון שכן נהי שאלעזר קיבל את הכהונה מ"מ היכן נתקיים דבר ה' שלא יזוז הכבוד הזה והיינו ההנהגה מבית אבא. וצ"ל, שהכוונה היא דעצם דבר זה שיתכן האפשרות שיהושע יצטרך לשאול באורים ותומים ע"י אלעזר ה"ז כעין הנהגה ג"כ לאלעזר ואף שבפועל יהושע לא היה צריך זאת.

⁸לשון מרן שליט"א בפירושו 'תיבת נח' למדרש נח.

⁹את הספר רזיאל המלאך כדאיתא שם יעו"ש.

מלכים

ש. מ"א י"ח ל"ב. כתב מרן שליט"א בטעמא דקרא וז"ל, וי"ל שזה הטעם ג"כ שעשה תעלה כבית סאתים שהוא י"ב קבין כדי שיהי' כבית קב כנגד כל שבט, וכן מ"ש שימלאו ג"פ ארבעה כדים מים כדי שיהא י"ב כדים כנגד י"ב שבטים עכ"ל. מש"כ מרן שליט"א וכן מ"ש שימלאו כו', כן כתב הרד"ק, והוסיף שם טעם למה לא צוה ליתן בפעם אחת י"ב כדי מים, אמנם מה שכתב מרן שליט"א גבי התעלה זה לא נזכר שם.

ת. ייש"כ וברוך שכוונתי.

ישעיה

ש. שאלנו את מרן שליט"א: ישעיה ס"ה ח'. פרש"י וז"ל, התירוש. זה נח שהיה מתוק עכ"ל, מה הביאור שנח היה מתוק, ושעל כן נקרא תירוש. והשיב מרן שליט"א (הודפס בתשובות הגר"ח ח"א תשובה שי"ח): צדיק. והעירו¹⁰ בזה"ל: יש להעיר דגם מצינו ביין מתוק היינו לגנאי עי' בע"ז ל' א' דמה"ט אין בו משום גילוי וכן עי' מנחות פ"ו ב' שאין מביאין לא מתוק כו' (ועי' ב"ר פל"ג י' בנח מר מזה ולא מתוק מתחת ידך). וצ"ב.

ת. כאן מתוק לשבח.

<< נשמח מאד מאד להערות הארות וביאורים לתשובות מרן שליט"א הנ"ל.

<< מצורף קובץ נוסף של חידו"ת על פרשת פינחס, מתוך ספרנו מאור אהרן שי"ל בשנת תשס"ט, ונשמח להערות והארות בס"ד.

<< אפשר בס"ד להשיג אצלנו במייל את ספרי התשובות שכבר הודפסו בס"ד ושאר ספרים אי"ה.

<< ניתנת הרשות ואף מצוה גדולה היא למי שיש בידו וברשותו האפשרות להעביר הלאה את התשובות לכל מאן דבעי, אם ע"י אימייל ואם ע"י שידפוסו, הכל כדי לזכות את הרבים ולהגדיל תורה ולהאדירה, ולציין כתובתינו ע"מ שאם יהיו הערות והארות יוכלו לשולחם אלינו בעזרת השי"ת.

בברכה מרובה, אהרן בן הגאון הגדול רבי יעקב הלוי שליט"א גרנדש,

חזון איש 2/2 ת"ד 3096

זכרון יעקב, ארץ ישראל, פל": 0548408381

---

¹⁰הרה"ג ר' מאיר טפר שליט"א.